

[PhDr. Jarmila Daňková: SKIP vnímám jako stmelující prvek pro společenství lidí, kterým jde o propagaci knihoven a budoucnost našeho oboru \[1\]](#)

Autor:

- [DAŇKOVÁ, Jarmila](#) [2], [JANSOVÁ, Linda](#) [3]

Číslo:

- [2023, ročník 32, číslo 2](#) [4]

Rubrika:

- [Rozhovor](#) [5]

Klíčová slova:

- [Daňková, Jarmila](#) [6], [Městská knihovna Jihlava](#) [7]

PhDr. Jarmila Daňková je neodmyslitelně spjata s [jihlavskou knihovnou](#) [8]. V následujícím rozhovoru prozrazuje, jak se knihovna za jejího dlouholetého vedení proměnila, ale také proč je důležité, aby se knihovníci celoživotně vzdělávali, nebo co pro ni znamená SKIP.

V čele jihlavské knihovny jste stála od června 1986 do září 2023, tedy neuvěřitelných 37 let, v knihovně samotné jste pracovala dokonce 40 let. Vzpomenete si ještě, jak jihlavská knihovna v roce 1983, kdy jste do ní nastoupila, vypadala a na jaké služby a aktivity se zaměřovala?

Tehdejší knihovna byla od té současné samozřejmě velmi odlišná. Sídlila v jiné budově, kde fungovala téměř šedesát let, a já jsem zde strávila přibližně polovinu svého profesního života. Začínala jsem ve studovně a po krátké době jsem začala vést oddělení metodiky, dnešní oddělení regionálních služeb, které se stará o stovku neprofesionálních knihoven v jihlavském regionu. To bylo sice krátké, ale pro mě velmi zajímavé a poučné období.

Práce v knihovně byla tehdy úplně jiná. Informační technologie, jak je známe a běžně využíváme dnes, neexistovaly. Knihovna byla spíše jen půjčovnou knih a půjčování probíhalo prostřednictvím systému sáčků a knižních lístků. Akcí a dalších služeb bylo minimálně. Až postupem let začala knihovna významně rozšiřovat nabídku služeb a připravovat akce pro širokou veřejnost.

Od roku 2003 Městská knihovna Jihlava sídlí v nových prostorách. Můžete zhodnotit, co tyto prostory oproti těm původním knihovně přinesly?

Myslím, že přestěhování do citlivě zrekonstruované barokní budovy v Hluboké ulici bylo bez nadsázky pro jihlavské čtenáře a knihovníky událostí století. Knihovna získala dvojnásobně velké prostory v historické budově, která je ve vlastnictví statutárního města Jihlavy, a zároveň i nové interiérové vybavení a odpovídající techniku. Byl tím položen základ pro další rozvoj nejrůznějších aktivit, rozšíření spektra nabízených služeb, spolupráci s novými partnery a postupnou transformaci knihovny do současné podoby moderní vzdělávací, kulturní a informační instituce.

Po dvaceti letech už „nová“ budova není samozřejmě nová a začíná být knihovně malá. Je potřeba prostor pro nové služby a aktivity stejně jako pro přehledné umístění a uspořádání knihovního fondu,

jehož početní stav je nutné důslednou aktualizací udržovat v optimálním rozsahu. Realizace připravených projektů změny prostředí knihovny a přinese novinky, které nahradí služby méně využívané, a zároveň smysluplně využije stávající prostory. Věřím, že se všechny rozpracované projekty podaří v dohledné době dokončit.

Co vedle přesunu knihovny do budovy, kterou najdeme v ulici Hluboká, pokládáte za svůj největší pracovní úspěch a proč?

Nazvala bych to spíše dobrý pocit z toho, že se po léta dařilo rozšiřovat a zkvalitňovat nabídku služeb pro čtenářskou veřejnost, získávat ke spolupráci nové partnery, upravovat a modernizovat prostředí v hlavní budově a na pobočkách. Jednoduše řečeno „jít s dobou“, přinášet stále něco nového a reagovat na potřeby našich uživatelů.

Vážím si toho, že se v knihovně postupně podařilo vytvořit skvělý tým kreativních a zapálených lidí, který s generační obměnou značně omládl a s nímž se mi velmi dobře spolupracovalo. Pro většinu z nich je práce v knihovně srdeční záležitost a to není úplně samozřejmé a obvyklé.

Aby se knihovny rozvíjely, je nezbytným předpokladem vzdělávání jejich pracovníků. Co se, pokud jde právě o vzdělávání, v jihlavské knihovně v době vašeho působení osvědčilo?

Bez celoživotního vzdělávání, získávání nových poznatků a osvojování nejrůznějších dovedností se jistě žádný knihovník neobejde. Myslím, že v naší knihovně to pracovníci chápou a pro většinu z nich je jejich profesní osobnostní růst důležitý.

Osvědčilo se nám využít individuální zájmy a znalosti jednotlivých knihovnic a vzděláváním je dále rozvíjet tak, že se nakonec zúročí ve schopnost samostatně připravovat pořady nebo lektorovat kurzy. V naší knihovně např. trénování paměti, tvůrčí dílny, pohybové aktivity spojené s vědomostními kvízy, diskotéky pro stacionář, ekologické projekty a naposled úniková hra, která se setkala s mimořádným zájmem veřejnosti.

Jako knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí připravujeme vzdělávací semináře a workshopy pro neprofesionální knihovníky. Myslím, že se kolegyním daří prezentovat aktuální témata tak, aby byla využitelná v praxi malých knihoven.

Které aktivity by veřejné knihovny obecně v současné době podle Vás měly nejvíce rozvíjet? Vidíte v tomto směru rozdíl mezi městskými a obecními knihovnami?

Knihovny se profilují jako otevřené, přátelské instituce, které nabízejí své služby bez rozdílu všem. Ani jihlavská knihovna není v tomto ohledu výjimkou. Široké pole působnosti je podle mého soudu v oblasti neformálního vzdělávání pro nejrůznější cílové skupiny uživatelů.

Komunitní úloha knihovny, knihovna jako místo setkávání, to je další důležitá role, při níž se stejně dobře využije informační potenciál knihovny, kreativita pracovníků i její prostředí.

Obecní knihovny bývají často jediným kulturním zařízením v místě. Jejich přeměna v komunitní centra je předpokladem pro jejich další rozvoj a především velkým přínosem pro zdejší obyvatele. Místa, kde se taková přeměna uskutečnila a podařila, najdeme také v našem regionu.

Jihlavská knihovna je dlouholetým institucionálním členem SKIP, Vy jste jeho dlouholetou individuální členkou. Co pro Vás osobně SKIP znamená?

SKIP vnímám jako platformou pro výměnu zkušeností, prezentaci aktuálních témat, zdroj inspirace a jakýsi stmelující prvek pro společenství lidí, kterým jde o propagaci knihoven a budoucnost našeho oboru.

Lidé ve SKIPu, to je mimořádně přátelská, soudržná a empatická komunita, která se vzájemně inspiruje a podporuje, kde se rozvíjejí nejen pracovní vztahy, ale vznikají a trvají také osobní přátelství.

Se SKIP jste navštívila i řadu zahraničních knihoven. Které na Vás nejvíce zapůsobily?

Studijních cest jsem se účastnila velmi ráda, protože v každé z navštívených zemí se našla řada inspirací, dobrých nápadů a řešení, které bylo možné využít i u nás. Jak čas běžel, tak bylo myslím také příjemným zjištěním, že praxe na západ od našich hranic není od té naší až tak rozdílná a naopak se postupně stala srovnatelnou.

Nejvíce mě asi oslovily dánské, nizozemské, německé a francouzské knihovny. Zajímavé byly rovněž slovinské a polské knihovny.

Dlouhé cesty byly pro mě také vítanou příležitostí prodiskutovat v přátelské atmosféře řadu aktuálních problémů.

Je o Vás známo, že jste velmi čínorodá, proto se nemohu nezeptat, co máte v plánu na rok 2024?

Děkuji, ale já sama si nějak zvlášť čínorodá nepřipadám. Momentálně si zvykám na novou životní etapu, dost odlišnou od té předcházející. Chystám se věnovat tomu, na co jsem po léta neměla tolik času, kolik bych si představovala – především vnoučatům, úpravě bytu a chalupy, turistice, cestování, bowlingu, návštěvě divadel, koncertů a vůbec kultuře všeho druhu.

Chodím do knihovny na přednášky a besedy, půjčovat si knihy a sleduji, jak se knihovně a lidem v ní daří.

Taky se chci trochu vzdělávat a chystám se oprášit svou už hodně zapomenutou francouzštinu.

Jistě přijdou i nějaké nové výzvy nebo příležitosti, protože moc velký klid opravdu není moje parketa.

Co byste popřála své nástupkyni Mgr. Marii Blažkové?

Moje nástupkyně má určitě výhodu v tom, že knihovnu dobře zná a já jsem přesvědčená, že se pod jejím vedením bude dále rozvíjet a růst.

Chtěla bych jí popřát hodně hodně sil a energie, aby ji neopouštělo nadšení a zájem o věc, aby ji práce bavila a naplňovala.

Klasická otázka na závěr - kterou knihu bychom nyní našli na Vašem nočním stolku?

Právě jsem dočetla *Toskánsko na každý den* od Frances Mayesové. Nyní střídavě listuji v publikaci od Vladimíra Kuncce a Milana Sochory *Petrkov: ...čas po odletu vlaštovek*, kterou mi věnovaly moje milé kolegyně, a ve třetím dílu *Jihlava včera a dnes* od Martina Kose a Sylvie Pospíchalové.

Děkuji za rozhovor!

URL zdroje: <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2023-rocnik-32-cislo-2/phdr-jarmila-dankova-skip-vnimam-jako>

Odkazy

[1] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2023-rocnik-32-cislo-2/phdr-jarmila-dankova-skip-vnimam-jako>

[2] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/dankova-jarmila>

[3] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/jansova-linda>

[4] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2023-rocnik-32-cislo-2>

[5] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/rubriky/rozhovor>

[6] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/dankova-jarmila>

[7] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/mestska-knihovna-jihlava>

[8] <http://www.knihovna-ji.cz/>